

DYCK, Lode van, dienstweigeraar (Zwijndrecht 29 augustus 1911).

Leerling aan het Klein Seminarie te Hoogstraten, daarna (tot in de voorlaatste klas) aan het Sint-Hendricusgesticht te Antwerpen. Lid van de Dofelgilde te Borgerhout, waar zijn buurman Cyriel Rousseu hem wakker maakte voor de V.B. Van Dyck werd een van de eerste militanten in de door Jef Missoorten te Antwerpen ter bescherming van Vlaamse betogingen opgerichte Vlaamsche Wacht. Op 28 mei 1931 schreef hij aan de minister van landsverdediging dat hij ingevolge zijn Vlaams-nationale overtuiging weigerde soldaat te worden in het Belgische leger. Zo werd hij de eerste principiële dienstweigeraar. Om die reden werd hij driemaal veroordeeld: eerst (1931) door de krijgsraad

te Antwerpen tot 2 maanden, daarna tot 15 maanden (vonnis door het krijgshof te Brussel vermindert tot 11 maanden); het derde vonnis (1932) door de krijgsraad te Antwerpen: 17 maanden (vermeerderd door het krijgshof tot 24 maanden). Al bij al zat hij drie jaar gevangen, om daarna toch dienst te doen in het Belgische leger. Als Belgisch soldaat nam hij in 1940 deel aan de oorlog en werd hij kort daarna als Vlaamse krijgsgevangene in vrijheid gesteld. Hij meldde zich in 1942 als vrijwilliger in de Wiking-divisie van het SS-regiment en streed aan het Oostfront, vanwaar hij als ernstig oorlogsverminkte is teruggekeerd. In 1946 werd hij bij verstek veroordeeld, bleef lange tijd ondergedoken, meldde zich pas laat en werd in 1949 na korte tijd vrijgelaten (z. ook Dienstweigering).

ALBERT GOOVAERTS

DYCK Geheimrat Welther van wiskundige heug-